

WMO Nota

Samen voor elkaar!

datum: 20 januari 2021 | zaaknummer: 1940155 | advies WMO-raad Midden Drenthe

Vooraf:

Met genoeg en energie hebben alle leden van de WMO-raad de beleidsnota gelezen en trachten te duiden vanuit het perspectief van hun afzonderlijke aandachtsgebieden en doelgroepen.

We gaan zeker niet in op “stijl en taal-dingetjes”, maar willen wel aandacht vragen voor complexe en lange zinnen. Deze kunnen een drempel vormen voor die burgers, die niet iedere dag met de materie bezig zijn. Uitvoering van beleid gedijt het beste, als het beleid door de inwoners, vrijwilligers, deelnemers, cliënten begrepen en doorleefd wordt. Daar ligt nog een schone taak!

Naar de inhoud

De WMO-raad deelt grotendeels de conclusies (3.4) en hechten daar als WMO-raad ook groot belang aan, namelijk: *“De gemeente Midden-Drenthe gelooft in de kracht van haar eigen inwoners en wil ze zoveel mogelijk faciliteren en stimuleren. Signalen van onze inwoners willen we vroegtijdig ophalen zodat we er vroeg bij zijn. Om deze signalen vroegtijdig op te halen zetten we in op een breed voorliggend veld met verschillende voorzieningen die de leefbaarheid, gezondheid en sociale infrastructuur van onze inwoners structureel positief beïnvloed. Wanneer onze inwoners een ondersteuningsbehoefte hebben, kunnen ze een beroep doen op de gemeente en wordt er gekeken welke voorzieningen het best passend zijn bij de ondersteuningsbehoefte.”*

Vergeleken met andere gemeenten heeft Midden Drenthe het niet alleen goed voor elkaar, maar maakt zij ook de juiste keuzes door te kiezen voor (versterking van) noaberschap, zelfregie, voorliggend veld, preventie, afstemming en integrale samenwerking op buurt-, wijk- of dorpsniveau en tussen professionals en vrijwilligers.

Met handen en voeten gebonden

De WMO werd bij de start in 2015 gepresenteerd als toppunt van local for local, maatwerk in zorg- en welzijn dichtbij. In de praktijk is de gemeente om allerlei redenen met handen en voeten gebonden aan de wet, zijn vele uitvoeringsregels met bijbehorende financieringen. Desalniettemin neemt Midden Drenthe zoals hierboven genoemd goede uitgangspunten in. De wet is nog jong, de ervaringen en het empirisch geleerde pril. Er is daardoor ruimte voor verbetering, aanpassing en het verder exploreren van opgedane ervaringen van inwoners, vrijwilligers en professionals. Dit zullen de WMO raadsleden ook vanuit hun eigen aandachtsgebieden actief blijven volgen en doen!

Preventie

In de beleidsnota komen diverse deelterreinen bijeen. Goed om hieraan integrale regie te blijven geven, waardoor er niet alleen een duurzaam coherent en consistent beleid ontstaat, maar er ook uitvoering aan kan worden gegeven. PREVENTIE wordt met hoofdletters geschreven. Het is dan ook belangrijk om het WWMD, als centrale keyplayer goed in de benen te houden en open te communiceren over verwachting - opdracht - resultaat - proces. Anderen kunnen dan daarop aansluiten en/of aanspraak maken.

Bij preventie denkt de WMO-raad ook aan: beginnen bij kinderen en jongeren: juist bij deze doelgroep valt op het gebied van preventie veel resultaat te behalen, zeker in een goede samenwerking met het voorliggend veld.

Daarnaast denken we aan verantwoorde opbouw en instandhouden van het lokaal sociaal domein en tijdige stut - steun - welzijn - hulp - zorg op maat zonder drempels en bureaucratie om escalatie te voorkomen.

Het is de WMO-raad niet duidelijk geworden hoe burgers bij het ontwikkelen en vaststellen van de nota betrokken werden en zijn. De gemeente kent het fenomeen “burgerpanel”. Is hier ook sprake van?

Beleid deugt, nu de uitvoering en resultaten monitoren

De afgelopen periode heeft de WMO-raad al meerdere malen gereflecteerd op de in deze beleidsnota genoemde deelterreinen. Het beleid deugt (!), maar onze zorg zit hem in de uitvoeringsplannen en het monitoren van de processen en resultaten. Er komen wel toezeggingen, maar dat laatste zit duidelijk (nog) niet in het DNA van de gemeente zelf of de door haar met WMO-taken belaste organisaties. *“Zeggen wat je doet (beleid) maar ook doen en/of zichtbaar maken wat je zegt (uitvoering)”* kan beter. Hoe weet elke inwoner van Midden Drenthe wat wat de concrete doelstellingen zijn in welke periode en hoe kan hij/zij beoordelen wat hiervan gerealiseerd is?

Ieder zijn eigen ding: samenwerking professionals en vrijwilligers/ mantelzorgers

Deze nota is krachtig en hoopvol, maar het succes is sterk afhankelijk van het slagen van noaberschap, symbiose tussen vrijwilligers en professionals, krachtige en daadwerkelijk zelfregie op buurt-, wijk- en dorpsniveau. Vrijwilligers kunnen het werk van professionals niet overnemen als tijd - prioriteit - financiën ontbreken. Professionals hebben hun eigen taken en verantwoordelijkheden en daarnaast hopen vrijwilligers en mensen binnen sociale domeinen op passende ondersteuning om hun belangrijke werk te kunnen (door) ontwikkelen en blijven doen.

De WMO Raad is benieuwd welke plaats andere stakeholders zoals het Optimaal Leventeam, VN-werkgroep, WELWOZO e.a. in bovenstaande innemen.

De WMO Raad wil wel aangeven dat bij langdurige benodigde ondersteuning van kwetsbare ouderen er een onbalans in draagkracht en draaglast kan ontstaan. Zelfredzaamheid kent zijn grenzen en voor kwetsbare ouderen is samen redzaam lastig te realiseren.

Maar als hoopvol signaal: er zijn ook veel ouderen die potentiële vrijwilligers zijn: alleen dit vraagt een intensieve opmaat in werving en begeleiding. Betrek ook hen volop bij de uitvoeringsplannen!

Als je doet, wat je deed krijg je wat je had!

doelstelling - resultaten - innovatiefonds

Goed dat er een innovatiefonds is/komt van/door/voor professionals, maar houdt ook middelen beschikbaar voor vernieuwende vrijwilligers en inspirerende burgers, zoals bij MOEK. 33.000 inwoners van Midden Drenthe zijn een krachtig potentieel!

Kortom ook hierbij: geef meer inzicht in het functioneren van dit fonds: waar is/ wordt geld aan uitgegeven en wat zijn de bijbehorende resultaatafspraken en welke aanvragen worden afgewezen en hoe is dit over de diverse groepen verdeeld: van jeugd tot kwetsbare ouderen.

Uiteindelijk focus op uitvoering

Uit eerdere reflecties op beleidsnota's hebben we geleerd dat het voor de WMO-raad en zeker de specifieke aandachtsgebieden om goed kennis te nemen van het beleid, maar nog veel om blijvend energie te steken in de uitvoeringsplannen en het monitoren ervan.

We wachten graag op een uitnodiging tot co creatie

De diverse aandachtsgebieden zien in deze beleidsnota handenvol aangrijpingspunten voor uitvoering en willen graag in co creatie aan de totstandkoming daarvan meewerken. Aanvullend op al eerder in dit advies genoemde punten ook focus op:

- de inkoopcondities bij aanbesteding. De WMO-raad wil graag opgenomen hebben, dat die organisaties medewerkers in dienst hebben die anderstalig en/of een andere culturele achtergrond hebben;
- behoud van de sociale kant van de huishoudelijke ondersteuning, bij evaluatie van de contracten huishoudelijke hulp en nieuwe inkoop;
- nadere specificering van huiselijk geweld: lichamelijk – psychisch - seksueel geweld en misbruik en met name op dit laatste gebied een volledige signalering;
- een onafhankelijke cliëntondersteuning, waarbij er een naadloze afstemming is tussen de cliëntondersteuners van de WMO en de WLZ, waarbij de financiële dekking geen belemmering is en een overbruggingsbudget in samenwerking met zorgverzekeraar mogelijk wordt. Ook moet er meer bekendheid aan gegeven worden dat de cliëntondersteuning maatschappij-breed beter en meer bekend is/wordt, dus niet alleen bij WMO-aanvragen.
- preventie voor ouderen (een absoluut en procentueel toenemende en ouder wordende groep). Een goede voorbereiding daarop en bewustwording is van groot belang om de maatschappij en de ouderen voor te bereiden op de toekomst. Er is een integrale visie vereist op ouder worden in de Midden Drentse samenleving.

namens de WMO-raad MD
Monique Hoving
secretaris